

Súd: Okresný súd Trebišov
Spisová značka: 1T/26/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7920010378
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 08. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Peter Lengyel
ECLI: ECLI:SK:OSTV:2020:7920010378.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Trebišov, samosudcom Mgr. Petrom Lengyelom, v trestnej veci obžalovaného Y. vedenej pre prečin porušovania domovej slobody podľa § 194 ods. 1, ods. 2 písm. b) Trestného zákona, na hlavnom pojednávaní 20. 8. 2020 takto

rozhodol:

Obžalovaný Y. uznáva sa za vinného, že

- dňa 26. apríla 2020 v čase okolo 7.15 hod. prišiel k riadne oplotenému rodinnému domu v obci C., ktorého spoluvlastníkmi sú E., kde zo zadnej časti pozemku sa cez jeho oplotenie - štvorhranné, sčasti zhrdzavené pletivo o výške 170 cm a železnú bránu o rozmeroch 150 x 300 cm, dostal na riadne oplotený hospodársky dvor rodinného domu, kde sa v prednej časti hospodárskeho dvora nachádza neuzamknutá plechová hospodárska budova, odkiaľ vzal 11 metrov telekomunikačného použitého kábla o priemere 22 milimetrov, 24 metrov jednožilového použitého kábla bielej farby, 4 metre štvoržilového použitého kábla, 1 kus používaného detského kočíka nezistenej značky a 1 kus elektroinštalácie s predným panelom z práčky značky Intuition, v celkovej hodnote 20 €,

t e d a

neoprávnene vnikol do obydlia iného a čin spáchal prekonaním prekážky, ktorej účelom je zabrániť vniknutiu,
č í m s p á c h a l

prečin porušovania domovej slobody podľa § 194 ods. 1, ods. 2 písm. b) Tr. zákona.

Z a t o m u s ú d u k l a d á

Podľa § 194 ods. 2 Tr. zákona s použitím § 38 ods. 2 Tr. zákona [§ 36 písm. l), § 37 písm. m) Tr. zákona] trest odňatia slobody vo výmere 12 (mesiacov) mesiacov.

Podľa § 48 ods. 2 písm. a) v spojení s § 48 ods. 4 Tr. zákona súd zaraďuje obvineného na výkon trestu odňatia slobody do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

o d ô v o d n e n i e :

Prokurátor Okresnej prokuratúry Trebišov podal 16. 7. 2020 Okresnému súdu Trebišov (ďalej len „okresný súd“ alebo „súd“) na obžalovaného Y. obžalobu pre prečin porušovania domovej slobody podľa § 194 ods. 1, ods. 2 písm. b) Trestného zákona, na skutkovom základe uvedenom v skutkovej vete výroku tohto rozsudku.

Podľa § 194 ods. 1 Trestného zákona kto neoprávnene vnikne do obydľia iného alebo tam neoprávnene zotrvá, potrestá sa odňatím slobody až na dva roky.

Podľa § 194 ods. písm. b) Trestného zákona odňatím slobody na jeden rok až päť rokov sa páchatel potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1 prekonaním prekážky, ktorej účelom je zabrániť vniknutiu.

Keďže obžalovaný bol uznesením sudcu pre prípravné konanie okresného súdu č. k. 3Tp/46/2020-14 z 28. apríla 2020 z dôvodu podľa § 71 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku vzatý do väzby, samosudca po podaní obžaloby postupom podľa § 238 ods. 4 v spojení s § 72 ods. 2 Trestného poriadku uznesením sp. zn. 1T/26/2020 z 13. 8. 2020 rozhodol o tom, že obžalovaného ponecháva v tzv. preventívnej väzbe podľa už označeného ustanovenia Trestného poriadku, ktorú nenahradil dohľadom probačného a mediálneho úradníka podľa § 80 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku. Označené uznesenie nadobudlo právoplatnosť 13. 8. 2020.

Vzhľadom na skutočnosť, že obžalovaný je pozbavený spôsobilosti na právne úkony, samosudca mu v rámci postupu podľa § 238 ods. 4 Trestného poriadku, samostatným uznesením z 13. 8. 2020 podľa § 35 ods. 2 Trestného poriadku ustanovil pre toto trestné konanie opatrovníka, a to M., ktorý je druhom sestry obžalovaného.

Na hlavnom pojednávaní 20. 8. 2020 (rovnako ako pri výsluchu k rozhodnutiu o väzbe 13. 8. 2020, pozn.) bol opatrením podľa 28 ods. 1 Trestného poriadku pribratý do konania tlmočník z/do posunkovej reči (p. M. keďže obžalovaný je hluchonemý a neovláda oficiálnu posunkovú reč a dorozumieť sa s ním sú schopní len jeho najbližší príbuzní.

Obžalovaný na hlavnom pojednávaní po osobitnom poučení podľa § 257 Trestného poriadku o tom, že môže urobiť niektoré z vyhlásení, ktoré sú uvedené v § 257 ods. 1 písm. a), písm. b), písm. c) Trestného poriadku, (za pomoci tlmočníka) urobil vyhlásenie, že je vinný zo spáchania skutku uvedeného v obžalobe. Súd po vyhlásení obžalovaného postupoval primerane podľa § 333 ods. 3 písm. c), d), f), g), h) Trestného poriadku, keď otázkami overoval u obžalovaného (prostredníctvom tlmočníka, resp. opatrovníka), či tento rozumie tomu, čo tvorí podstatu skutku kladenému mu za vinu, či ako obvinený bol poučený o svojich právach, najmä o práve na obhajobu, či sa ako obvinený mohol radiť s ustanoveným obhajcom o spôsobe svojej obhajoby, či rozumie právnej kvalifikácii skutku, či bol oboznámený s trestnou sadzbou ustanovenou zákonom za trestný čin kladený mu za vinu a či sa dobrovoľne priznal a uznal vinu za spáchaný skutok. Obžalovaný (aj za pomoci opatrovníka) odpovedal na všetky položené otázky slovom áno. Prokurátorka zastupujúca obžalobu na hlavnom pojednávaní navrhla vyhlásenie obžalovaného o vine prijať.

Okresný súd uznesením podľa § 257 ods. 7 Trestného poriadku vyhlásenie obžalovaného, že je vinný zo spáchania skutku uvedeného v obžalobe, prijal, keďže nemal pochybnosti o tom, že obžalovaný vyhlásenie urobil dobrovoľne a vážne a že takéto jeho vyhlásenie zodpovedá skutočnému stavu veci tak, ako vyplýval z obsahu spisu. Uvedené sa premietlo do výroku tohto rozsudku, ktorým bol obžalovaný uznaný za vinného zo spáchania žalovaného skutku, naplňajúceho zákonné znaky skutkovej podstaty prečinu porušovania domovej slobody podľa § 194 ods. 1, ods. 2 písm. b) Trestného zákona.

Okresný súd zároveň uznesením podľa § 257 ods. 7 Trestného poriadku vyhlásil, že v rozsahu, v akom obžalovaný priznal spáchanie skutku, sa dokazovanie nevykoná a budú vykonané iba dôkazy súvisiace s výrokom o treste. Ochranné opatrenie v danom prípade nebolo navrhované a súd ho ani nezamýšľal uložiť. O náhrade škody taktiež nebolo rozhodované, keďže poškodení si nárok na náhradu škody neuplatnili s odôvodnením, že obžalovaným odcudzené veci im boli vrátené.

V rámci dokazovania v uvedenom rozsahu, okresný súd postupom podľa § 269 Trestného poriadku prečítal charakteristiku obžalovaného, podanú obcou L. v ktorej má obžalovaný trvalé bydlisko a v ktorej pred spáchaním skutku žil v spoločnej domácnosti so svojou sestrou a jej druhom. Z tejto charakteristiky okrem iného vyplýva, že viacero občanov obce sa na obžalovaného sťažovalo, avšak formálna sťažnosť podaná nebola, pričom komisia pre ochranu verejného poriadku s obžalovaným neriešila žiadnu priestupkovú činnosť. Z prečítaného odpisu registra trestov vyplynulo, že obžalovaný bol dosiaľ päťkrát súdne trestaný, zväčša za majetkovú trestnú činnosť, naposledy rozsudkom Okresného súdu Vranov nad Topľou sp. zn. 12T/70/2009 z 3. 3. 2010 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v

Prešove sp. zn. 7To/37/2010 z 3. 6. 2010, ktorým mu bol uložený (súhrnný) trest odňatia slobody v trvaní 10 (desať) rokov, a to (aj) za obzvlášť závažný zločin lúpeže podľa § 188 ods. 1, ods. písm. d), ods. 3 písm. a) Trestného zákona a za pokus zločinu znásilnenia podľa § 199 ods. 1, ods. 2 písm. b) Trestného zákona.

Podľa prečítaného hlásenia o použití donucovacieho prostriedku, podaného zasahujúcimi príslušníkmi Policajného zboru, obžalovaný po spáchaní skutku z jeho miesta ušiel, pričom po dolapení kládol aktívny odpor, a preto boli voči nemu použité donucovacie prostriedky „hmaty, chvaty, údery a kopy sebaobrany“ a následne aj putá, keďže obžalovaný sa „pokúsil o útek a vznikla obava, že sa o útek pokúsi znova“.

Z pripojeného spisu okresného súdu sp. zn. 25Pr/43/2019, vzťahujúceho sa na ochranný dohľad vykonávaný nad obžalovaným vyplynulo, že ochranný dohľad bol uložený a následne nariadený Okresným súdom Ružomberok v konaní vedenom pod sp. zn. 8Nt/29/2018, a to na dobu troch rokov po prepustení obžalovaného z výkonu desaťročného trestu odňatia slobody, t. j. od 13. 10. 2018. Z uvedeného spisu bolo taktiež prečítané podanie Okresného súdu Michalovce z 1. 4. 2019, označené ako „Postúpenie ochranného dohľadu“, podľa ktorého bolo u obžalovaného ukončené ochranné psychiatrické liečenie ústavnou formou a v ochrannom psychiatrickom liečení bolo pokračované ambulatnou formou.

Podľa § 268 ods. 2 Trestného poriadku boli na hlavnom pojednávaní so súhlasom prokurátora a obžalovaného prečítané závery znaleckého posudku č. 39/2020 vypracovaného v prípravnom konaní znalcom z odvetvia psychiatria a sexuológia, MUDr. Štefanom Safkom, Csc., podľa ktorých obžalovaný v čase spáchania skutku netrpel a ani toho času netrpí duševnou chorobou, pričom uňho bola zistená duševná zaostalosť stredne ťažkého stupňa s poruchami správania. Nejedná sa o duševnú chorobu v zmysle psychózy, ale ide o vrodené zníženie rozumových schopností s tým, že stav obžalovaného je komplikovaný aj tým, že je hluchonemý. Podľa znalca, schopnosť obžalovaného ovládať svoje konanie a rozpoznať jeho protiprávnosť v čase skutku bola zmenšená, nie však podstatne. Toto zmenšenie súvisí jednak s nižším intelektom obžalovaného a jednak s jeho nedostatočným kontaktom s objektívnou realitou, vzhľadom na to, že je hluchonemý. Úplnú neschopnosť obžalovaného rozpoznať protiprávnosť svojho konania alebo ovládať svoje konanie v čase skutku znalec nezistil. Podľa znalca obžalovaný nie je duševne chorý, jeho pobyt na slobode nie je z psychiatrického hľadiska pre spoločnosť nebezpečný, pričom ochranné psychiatrické liečenie by nespĺnilo svoj účel, keďže u obžalovaného ide o vrodené zníženie rozumových schopností, ktoré psychiatrickou liečbou nemožno ovplyvniť.

Podľa § 34 ods. 1 Trestného zákona trest má zabezpečiť ochranu spoločnosti pred páchatelom tým, že mu zabráni v páchaní ďalšej trestnej činnosti a vytvorí podmienky na jeho výchovu k tomu, aby viedol riadny život a súčasne iných odradí od páchania trestných činov; trest zároveň vyjadruje morálne odsúdenie páchatela spoločnosťou.

Podľa § 34 ods. 4 Trestného zákona pri určovaní druhu trestu a jeho výmery súd prihliadne najmä na spôsob spáchania činu a jeho následok, zavinenie, pohnútku, príťažujúce okolnosti, poľahčujúce okolnosti a na osobu páchatela, jeho pomery a možnosť jeho nápravy.

Podľa § 38 ods. 2 Trestného zákona pri určovaní druhu trestu a jeho výmery musí súd prihliadnuť na pomer a mieru závažnosti poľahčujúcich okolností a príťažujúcich okolností.

Okresný súd v posudzovanej veci vzhliadol na strane obžalovaného jednu poľahčujúcu okolnosť, a to že obžalovaný sa k spáchaniu trestného činu priznal a trestný čin úprimne oľutoval [§ 36 písm. l) Tr. zákona] a jednu príťažujúcu okolnosť, a to že obžalovaný bol už za trestný čin odsúdený [§ 37 písm. m) Tr. zákona], na ktorú súd nevidel dôvod neprihliadať. Trestná sadza v danom prípade teda predstavovala jeden až päť rokov odňatia slobody (§ 194 ods. 2 Tr. zákona).

Na základe skutočností vyplývajúcich z vykonaného dokazovania, okresný súd dospel k záveru, že primeraným k závažnosti spáchaného trestného činu, k okolnostiam prípadu, ako aj k osobe obžalovaného, je v danom prípade trest odňatia slobody na samej spodnej hranici zákonom ustanovenej trestnej sadzby, v trvaní 12 mesiacov. Vzhľadom na to, že ide o nepodmienečný trest odňatia slobody, považuje ho súd za dostatočný aj na ochranu spoločnosti pred možným ďalším páchaním trestnej činnosti zo strany obžalovaného.

Na podmienený odklad výkonu trestu (ktorý navrhoval vo svojej záverečnej reči obhajca obžalovaného, pozn.) v danom prípade podľa názoru súdu neboli splnené zákonné podmienky (§ 49 ods. 1 Tr. zákona), a to najmä vzhľadom na osobu obžalovaného. Ten bol v minulosti už päťkrát súdne trestaný, naposledy desaťročným trestom odňatia slobody, ktorý mu bol uložený aj za obzvlášť závažný zločin lúpeže s ťažkým následkom, ako aj za pokus znásilnenia. Teraz súdeného trestného činu sa pritom obžalovaný dopustil napriek tomu, že bol nad ním v tom čase vykonávaný ochranný dohľad a napriek tomu, že mal za sebou už spomínaný dlhoročný výkon trestu odňatia slobody.

Z vykonaného dokazovania tiež vyplýva, že obžalovaný sa bezprostredne po spáchaní skutku, ako aj po jeho zadržaní políciou pokúsil o útek, čo taktiež nasvedčuje nedostatku pochopenia a rešpektu zo strany obžalovaného vo vzťahu k zákonom ustanoveným pravidlám správania sa.

Podľa záverov znaleckého posudku, vypracovaného znalcom z odvetvia psychiatria, navyše bola u obžalovaného zistená duševná zaostalosť stredne ťažkého stupňa s poruchami správania, ktorá (podľa znalca) v spojení so skutočnosťou, že obvinený je hluchonemý a nemá dostatočný kontakt s objektívnou realitou, znižuje jeho rozpoznávaciu a ovládacie schopnosti. To podľa názoru súdu takisto predstavuje rizikový faktor vo vzťahu k možnému ďalšiemu páchaniu trestnej činnosti obžalovaným.

Všetky uvedené skutočnosti tak vo svojom súhrne odôvodňujú nepodmienený trest odňatia slobody na spodnej hranici trestnej sadzby, teda vo výmere, ktorá odzrkadľuje predovšetkým menšiu závažnosť spáchaného skutku v rámci konkrétnej skutkovej podstaty trestného činu, ako aj zníženú rozpoznávaciu a ovládaciu schopnosť obžalovaného.

Podľa § 48 ods. 2 Trestného zákona súd zaradí páchatel'a na výkon trestu odňatia slobody spravidla do ústavu na výkon trestu

- a) s minimálnym stupňom stráženia, ak v posledných desiatich rokoch pred spáchaním trestného činu nebol vo výkone trestu odňatia slobody, ktorý mu bol uložený za úmyselný trestný čin,
- b) so stredným stupňom stráženia, ak v posledných desiatich rokoch pred spáchaním trestného činu bol vo výkone trestu odňatia slobody, ktorý mu bol uložený za úmyselný trestný čin; na predchádzajúce odsúdenie sa však neprihliadne, ak sa na páchatel'a hľadí, ako keby nebol odsúdený.

Podľa prvej a druhej vety § 48 ods. 4 Trestného zákona súd môže zaradiť páchatel'a aj do ústavu na výkon trestu iného stupňa stráženia, než do ktorého má byť podľa odseku 2 zaradený, ak má so zreteľom na závažnosť trestného činu a mieru narušenia páchatel'a za to, že v ústave na výkon trestu iného stupňa stráženia bude jeho náprava lepšie zaručená. Takto môže do ústavu na výkon trestu minimálneho stupňa stráženia zaradiť páchatel'a aj vtedy, ak bol v posledných desiatich rokoch pred spáchaním trestného činu vo výkone trestu za úmyselný prečin.

Okresný súd v danom prípade zaradil obžalovaného do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia, napriek tomu, že obžalovaný v posledných desiatich rokoch pred spáchaním trestného činu bol vo výkone trestu odňatia slobody za úmyselný trestný čin. Vzhľadom na závažnosť spáchaného trestného činu a najmä vzhľadom na osobnostnú výbavu obžalovaného, ktorý zjavne má (vrodenný, objektívny) problém s chápaním a dodržiavaním spoločenských noriem správania, bude podľa názoru súdu možnosť jeho nápravy lepšie zaručená v ústave na výkon trestu s voľnejším režimom, keďže možná neschopnosť dodržiavania prísnejšieho režimu obžalovaným (a s tým spojená frustrácia), by mohla mať negatívne dôsledky na jeho správanie po prepustení z výkonu trestu.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní od jeho oznámenia na Okresný súd Trebišov. Oznámením rozsudku je jeho vyhlásenie v prítomnosti toho, komu treba rozsudok doručiť. Ak sa rozsudok vyhlásil v neprítomnosti takejto osoby, oznámením je až doručenie rozsudku. Rozsudok môže odvolaním napadnúť:

- a) prokurátor pre nesprávnosť ktoréhokoľvek výroku,

b) obžalovaný pre nesprávnosť výroku, ktorý sa ho priamo týka, okrem výroku o vine v rozsahu, v ktorom súd prijal jeho vyhlásenie, že je vinný, alebo vyhlásenie, že nepopiera spáchanie skutku uvedeného v obžalobe,

c) v prospech obžalovaného i príbuzní obžalovaného v priamom rade, jeho súrodenci, osvojiteľ, osvojenec, manžel a druh. Prokurátor môže tak urobiť i proti vôli obžalovaného. Ak je obžalovaný pozbavený spôsobilosti na právne úkony alebo ak je jeho spôsobilosť na právne úkony obmedzená, môže i proti vôli obžalovaného za neho v jeho prospech odvolanie podať aj jeho zákonný zástupca (opatrovník) alebo jeho obhajca.